

ВИКОРИСТАННЯ ОРФ-ПІДХОДУ У ГАЛУЗІ МУЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ У ДОШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ З ДІТЬМИ 3-6 РОКІВ

Ірина Трофімченко

музичний керівник, ХДНЗ №56 «Боровичок», м. Хмельницький

Наталія Сімон

музичний керівник, ХДНЗ №5 «Соловейко», м. Хмельницький

Дошкільний вік – найбільш сензитивний період у формуванні особистості, адже саме 90% усієї інформації, яку людина отримає протягом усього життя, вона отримує саме до трьох років. Тому, працюючи з дошкільнятами, необхідно увесь час їх знайомити з чимось новим, цікавим, пізнавальним, а діти, в свою чергу, як та «губка» все вбирають в себе. Саме тому пізнавати світ музики малята здатні ще з періоду немовляти – у них завжди «горять» очі від очікування чогось нового та цікавого. Та як навчити їх слухати музику, розуміти її та відтворювати?

Саме тут на допомогу приходить орф-педагогіка, в основі якої лежить музика, мова та рухи, що тісно між собою пов'язані і вміння творити, але не самотійно, а в колективі, тобто розвиток креативності. Провідною діяльністю дошкільнят є гра, тому ми, педагоги школи новаторства м. Хмельницького, у своїй роботі

застосовуємо ігри та ігрові вправи, які б зуміли ввести маленьку Людину у такий цікавий, неповторний та чаруючий світ Музики. Ось деякі з них.

Ритмодекламація. Перше, що ми повинні навчити дітей – це вміння орієнтуватись у будь-якому просторі, рухатись по колу, змінюючи напрямок руху, рухатись вперед, назад, звужуючи чи розширюючи коло тощо. Використовуємо не одну якусь вправу або техніку, а обов'язково поєднуємо її з іншою, що впливає одна з одної і має спільну тему. Дуже часто мовна гра перетворюється в музику та танець одночасно. Наприклад:

«Сніжинка і вітерець» (Н. Сімон, І. Трофімченко, В. Шаронова)

Діти з педагогом сидять колом у довільній позі, декламують віршований текст, супроводжуючи його наступними рухами:

З хмарки сиплеться сніжок
Білий та сріблястий.
Ми вдягнемо козушок,
Шапочки пухнасті.

Враз повіяв вітерець –
Він веселий пустунець...
З сніжинками грає –
Їх до танцю закликає.

діти сидять з витягненими вперед ногами, перебираючи пальцями рук від верхньої частини стегна до стопи вистукують ритм кожної долі долонями по стегну вистукують ритмічний малюнок строфи, встаючи на ноги

дмухають по закінченню тексту виконують рух «дрібинушки» «дрібинушками» кружляють навколо себе

Поступово дана вправа переходить в спонтанний танок «Я – Сніжинка».

Так сніжинки веселились –
Ми на них перетворились,
Вітер дмухає сильніше –
Нумо, летимо скоріше!!!
Вітерець геть полетів,
Нас, сніжинок, залишив,
А сніжиночки кружляли –
І всю землю укривали...

Діти рухаються у довільному напрямку в такт музики (до прикладу Л. Бетховен Соната для фортепіано №17

Велике значення у роботі з дошкільнятами має фольклор, народні ігри, скоромовки, пісні та потішки, адже працюючи з ними, діти, чуючи вперше їх текст та мелодію, одразу починають їх виконувати, ніби їм вони вже знайомі – таким чином відкривається «генетичний код» нашого народу, тобто те, що закладено споконвіків.

«Гра з козою» (українська народна гра – потішка)

Дана гра зорієнтована на увагу, прислухання та орієнтацію в просторі.

Раз, два
Три, чотири
Козі дзвони-
ка вчепили
Коза бігає, кричить
Треба дзвоник відчепить
Ме... ме... ме...

*поперемінно плескають долонями по грудях
поперемінно плескають долонями по животі
поперемінно плескають долонями по стегнах
притупи правою і лівою ногою
4 рази плескають в долоні
тричі ляскають пальцями рук
беруть дзвіночок до рук та дзвенять*

«Іде – іде дід, дід» (українська народна пісня)

Учасники стоять колом, тримаючи руки за спиною. Педагог йде по колу, музикуючи на сопілці, діти рухаються за ним, декламуючи текст.

Іде – іде дід, дід,
Несе – несе міх, міх,
Отакий дідище,
Отакий страшище!

*учасники рухаються по колу,
притупуючи ногами на кожному долю
притупують однією ногою на сильну долю
повертають я один до одного «лякаючи» партнера та виражаючи свої емоції*

Далі виконуються наступні ритмічні вправи:
«Відлуння» (ведучий (педагог або дитина) створює власний ритм, який передається по колу один одному по черзі)

«Tutti» (учасники виконують даний ритмічний малюнок з різними динамічними відтінками)

«Оркестр» (учасники виконують даний ритмічний малюнок, використовуючи різні види звуковидобування: ляскання, тупання, оплески в долоні, плескання по різних частинах тіла тощо)

Список використаних джерел:

1. Матеріали фольклорних експедицій з власного архіву Ірини Телюх (викладач ХДМШ №2, керівник молодіжного фольклорного гурту «Ладовиці» та зразкового дитячого фольклорного ансамблю «Ладосвіти» м. Хмельницький).

2. Житкевич А.С. Соловейку маленький. Пісні для дітей / А.С. Житкевич, В.Я. Квашук. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2001. – 96 с.

3. Рокитянская Т.А. Воспитание звуком. Музыкальные занятия от 3 до 9 лет / Т.А. Рокитянская. – Москва: Национальное образование, 2015. – 176 с.

